

خدا یا چنان کن سرانجام کار   تو خوشنود باشی و ما رستگار

زراعت (میکرو طبقه بندی) کارشناسی ارشد - دکتری

مؤلفان: معصومه شفیعی خورشیدی - علی اکبر اسدی - محمد جوادی

چاپ دوم (چاپ اول به صورت میکرو طبقه بندی) - پاییز ۱۳۹۰

سرشناسه: شفيعی خورشیدی، معصومه، ۱۳۶۴-

عنوان و پديدآور: زراعت (میکروطبقه‌بندی) کارشناسی ارشد - دکترى. مؤلفان: معصومه شفيعی خورشیدی، علی اکبر اسدی، محمد جوادى

مشخصات نشر: تهران: مدرسان شريف، ۱۳۹۸.

مشخصات ظاهري: [۱۰] ۲۵۴ ص.: جدول: ۲۹×۲۲ س.م.

شابک: 978-964-11-9035-6

وضعيت فهرست نویسی: فپای مختصر

شناسه افزوده: اسدی، علی اکبر، ۱۳۵۸-

شناسه افزوده: جوادى، محمد، ۱۳۵۵-

يادداشت: دوم (چاپ اول به صورت میکروطبقه‌بندی)

شماره کتابشناسی ملی: ۱۲۵۵۲ ۵

نام کتاب: زراعت (میکروطبقه‌بندی) کارشناسی ارشد - دکترى

مؤلفان: مهندس معصومه شفيعی خورشیدی - دکتر علی اکبر اسدی - مهندس محمد جوادى

ناشر: انتشارات مدرسان شريف

تیراژ: ۲۰۰ نسخه

نوبت چاپ: دوم (چاپ اول به صورت میکروطبقه‌بندی)

تاریخ چاپ: آبان‌ماه ۹۸

حروف چینی: واحد تایپ انتشارات مدرسان شريف

چاپ و صحافی: مهدی - مینو

قیمت: ۶۷۰۰۰ تومان

شابک: 978-964-11-9035-6

هر گونه استفاده از مطالب این کتاب اعم از بازنویسی، خلاصه‌سازی، نقل مطالب آموزشی، استفاده از سؤالات یا پاسخ‌ها، برداشت به صورت دست‌نویس، کپی، تکثیر و یا هر گونه چاپ سنتی و دیجیتالی، استفاده به صورت کتاب الکترونیکی، لوح فشرده، قرار دادن مطالب بر روی اینترنت و وب سایت‌ها و یا هر گونه شبکه کامپیوتری دیگر و به طور کل هر گونه استفاده‌ی اشخاص حقیقی و حقوقی در جهت منافع معنوی و مادی خود، بدون اجازه کتبی ناشر ممنوع و بر اساس بند (۵) ماده ۲۳ قانون حمایت از حقوق مؤلفان و مصنفان و قوانین مربوط به جرایم رایانه‌ای کشور قابل پیگیری در محاکم قضایی می‌باشد.

به نام خدا

«مقدمه مؤلفان»

ستایش خدای را سزااست که در یگانگی اش بلندمرتبه و در تنهایی اش به آفریدگان نزدیک است. بی آنکه مکان گیرد و جابجا شود، بر همه چیز احاطه دارد و بر تمامی آفریدگان به قدرت و برهان خود چیره است.

تولید گیاهان زراعی به مجموعه‌ای از شرایط مطلوب برای رشد آنها مانند روش کاشت، میزان کود، حرارت مطلوب برای جوانه زدن و سبز شدن، آبیاری، استفاده از علف‌کش‌ها، مبارزه با آفات و بیماری‌ها و تاریخ و روش برداشت بستگی دارد. شناسایی کامل و دقیق این عوامل برای استفاده مؤثر از توان تولیدی گیاه و محیط و در نتیجه به دست آوردن بالاترین میزان عملکرد ضرورت دارد. کتاب زراعت گیاهان زراعی یکی از دروس اصلی و پایه در رشته زراعت و اصلاح نباتات می‌باشد. این مجموعه دربرگیرنده مطالبی دقیق و گویا است که دانشجویان و داوطلبان کنکور کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی را به گونه‌ای بنیادی و اساسی با مسائل و مطالب عمده گیاهان زراعی آشنا می‌سازد. سعی شده است در این کتاب تمامی مباحث مربوط به اصول گیاهان زراعی، غلات، صنعتی و گیاهان علوفه‌ای گرد هم آورده شوند تا پژوهنده را در رسیدن به بهترین مطالب در کمترین زمان ممکن یاری دهد. کتاب شامل ۶ فصل می‌باشد: هر فصل شامل چند درسنامه می‌باشد که در هر درسنامه جزئیات مربوط به یک یا چند موضوع وجود دارد. سؤالات آزمون‌های کارشناسی ارشد ۹۱ تا ۹۷ و دکتری سال‌های ۹۱، ۹۳، ۹۶ و ۹۷ (در سال‌های ۹۲، ۹۴ و ۹۵ این درس در مواد آزمون دکتری بیشتر تحت عنوان زراعت تکمیلی و اصول زراعت بوده است) و منتخب سؤالات آزمون‌های قبل از سال ۹۱ پاسخ تشریحی در هر درسنامه به صورت مبحثی وجود دارند. در فرمت قبلی کتاب مثال‌های هر مبحث، تست‌های تألیف شده توسط مؤلفان بودند که در کتاب میکرو طبقه‌بندی، تست‌های کنکوری جایگزین برخی از تست‌های تألیفی شدند. در انتهای کتاب سؤالات آزمون‌های کارشناسی ارشد و دکتری سال ۹۸ با پاسخ کاملاً تشریحی ارائه شده است.

پاسخگویی به سؤالات آزمون‌های کارشناسی ارشد تا سال ۸۴ توسط آقای محمد جوادی و سؤالات کارشناسی ارشد و دکتری این درس از سال ۹۰ به بعد توسط دپارتمان نشر و انتشارات مدرسان شریف انجام شده است.

لازم به ذکر است تست‌های کنکوری قبل از سال ۹۱ و همچنین تست‌های تألیفی کلیه فصول برای آن دسته از داوطلبان که به دنبال تست‌های بیشتر هستند بر روی سایت مدرسان شریف www.modaresanesharif.ac.ir در دسترس است. داندلود ارائه شده است.

امید است این کتاب که نتیجه چند سال تلاش و تجربه می‌باشد مورد استفاده و قبول راقع شده و سبب افزایش کمیت و کیفیت علم و مهارت دانشجویان عزیز شود.

در پایان از مدیریت محترم انتشارات مدرسان شریف که رهنمودهای ایشان باعث ارتقای نتایج شد، سپاسگزاریم. همچنین از واحد تألیف و تایپ انتشارات مدرسان شریف که در هر چه بهتر شدن این کتاب از هیچ کوششی دریغ نورزیدند کمال تشکر را داریم.

یقیناً هر اثری توأم با خطایی است؛ لذا از تمامی صاحب نظران و دانشجویان تقاضا داریم هرگونه اشکالی را به آدرس ایمیل Entesharat@modaresanesharif.ac.ir ارسال کنند و یا با شماره تلفن ۶۱۰۹۹-۰۲۱ (روابط عمومی انتشارات مدرسان شریف)

تماس حاصل نمایند.

با آرزوی موفقیت

مهندس معصومه شفیعی خورشیدی - دکتر علی اکبر اسدی

مهندس محمد جوادی

فصل اول: «کلیات زراعت عمومی»

۱	درسنامه (۱): گروه‌بندی گیاهان زراعی
۱	گروه‌بندی براساس هدف تولید و مورد مصرف
۱	گروه‌بندی بر اساس مورد مصرف خاص
۲	گروه‌بندی بر اساس عکس‌العمل به طول روز
۳	گروه‌بندی بر اساس طول دوره رشد
۳	گروه‌بندی بر اساس حرارت مطلوب رشد
۳	گروه‌بندی بر اساس طول عمر
۴	گروه‌بندی بر اساس عملیات زراعی
۵	درسنامه (۲): اندام‌های گیاه
۵	ریشه
۶	طوقه
۶	ساقه
۶	برگ
۷	گل
۸	میوه
۱۲	درسنامه (۳): محیط رشد گیاه
۱۲	دمای خاک
۱۳	هوا
۱۳	آب
۱۶	نور
۱۸	رطوبت هوا
۱۸	درجه حرارت
۱۹	حرارت هوا
۲۰	خاک
۲۲	آب و هوا
۲۳	درسنامه (۴): انواع طبقه‌بندی آب در خاک
۲۳	طبقه‌بندی فیزیکی آب خاک
۲۳	طبقه‌بندی بیولوژیکی آب خاک
۲۳	طبقه‌بندی آب خاک از نظر عملیات کشاورزی
۲۵	درسنامه (۵): مشخصات خاک
۲۵	واکنش خاک
۲۵	مواد غذایی خاک
۲۸	انتخاب محصول
۲۹	درسنامه (۶): عملیات تهیه فیزیکی خاک
۲۹	بستر بذر
۳۳	درسنامه (۷): ادوات خاکورزی

مدرسای شریف

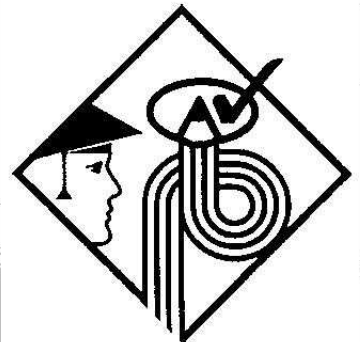
صفحه	عنوان
۳۷	درسنامه (۸): کودها.....
۴۰	کودهای آلی (Manures).....
۴۲	کودهای شیمیایی (Fertilizers).....
۴۵	درسنامه (۹): برخی تعاریف و مفاهیم اساسی در زراعت.....
۴۵	تاریخ کاشت.....
۴۵	میزان بذر.....
۴۹	عمق کاشت.....
۵۰	وسایل کاشت.....
۵۱	درسنامه (۱۰): آبیاری.....
۵۶	درسنامه (۱۱): تنک کردن، وجین، سله شکنی، خزانه کاری و نشاء کاری.....
۵۸	درسنامه (۱۲): آفات و بیماری ها.....
۶۰	درسنامه (۱۳): علف های هرز.....
۶۱	روش های کنترل.....
۶۵	درسنامه (۱۴): برداشت محصولات زراعی و تناوب زراعی.....
۶۸	نگارنده و انبار کردن محصولات.....
	فصل دوم: «غلات»
۶۹	مقدمه.....
۶۹	درسنامه (۱): غلات.....
۷۳	درسنامه (۲): گندم.....
۷۳	ترکیب شیمیایی دانه گندم.....
۷۴	مشخصات گیاه شناسی.....
۷۸	طبقه بندی گندم.....
۷۹	گروه های گندم و واکنش به نور و حرارت.....
۸۰	اکولوژی گندم.....
۸۴	تناوب زراعی.....
۸۵	تهیه بستر مناسب.....
۸۵	زمان کاشت گندم.....
۸۶	تراکم بوته در واحد سطح.....
۸۶	عمق کاشت.....
۸۶	نیازهای غذایی.....
۸۷	آبیاری.....
۸۸	علف های هرز.....
۸۸	برداشت گندم.....
۸۹	تنظیم کنندگان رشد گیاهی سازند.....
۹۱	درسنامه (۳): جو Barley.....
۹۱	ترکیب شیمیایی.....
۹۱	مشخصات گیاه شناسی.....
۹۲	طبقه بندی جو.....

مدرسین شریف

صفحه	عنوان
۹۳	اکولوژی
۹۵	تناوب زراعی
۹۵	نیازهای غذایی
۹۵	کاشت
۹۶	علف‌های هرز
۹۶	آبیاری
۹۶	برداشت
۹۸	درسنامه (۴): برنج Rice
۹۸	ترکیب شیمیایی
۹۸	خصوصیات گیاه‌شناسی
۹۹	گونه‌ها و ارقام برنج
۹۹	طبقه‌بندی زراعی برنج در ایران
۱۰۰	اکولوژی
۱۰۱	نیازهای غذایی
۱۰۱	کاشت، داشت، برداشت
۱۰۲	آبیاری
۱۰۳	زمان برداشت
۱۰۴	درسنامه (۵): ذرت Zea mays
۱۰۴	ترکیب شیمیایی
۱۰۴	مشخصات گیاه‌شناسی
۱۰۶	طبقه‌بندی ذرت
۱۰۷	اکولوژی
۱۰۷	تناوب زراعی
۱۰۸	نیاز غذایی
۱۰۸	کاشت
۱۰۹	علف‌های هرز
۱۱۰	آبیاری
۱۱۰	برداشت
۱۱۳	درسنامه (۶): ذرت خوشه‌ای (سورگوم Sorghum)
۱۱۳	ترکیبات شیمیایی
۱۱۳	خصوصیات گیاه‌شناسی
۱۱۴	طبقه‌بندی
۱۱۵	اکولوژی
۱۱۵	تناوب
۱۱۵	کاشت
۱۱۶	داشت
۱۱۶	برداشت

مدرسین شریف

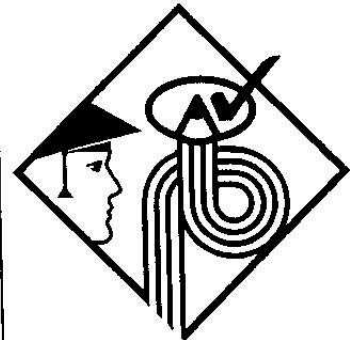
صفحه	عنوان
۱۱۸	درسنامه (۷): چاودار Rye
۱۱۸	گیاهشناسی
۱۱۸	اکولوژی
۱۱۹	تناوب زراعی
۱۱۹	مواد غذایی
۱۱۹	زمان برداشت
۱۲۰	درسنامه (۸): یولاف Oat
۱۲۰	گیاهشناسی
۱۲۱	طبقه‌بندی یولاف
۱۲۱	اکولوژی
۱۲۲	تناوب زراعی
۱۲۲	انتخاب بذر مناسب برای کشت
۱۲۲	کاشت
۱۲۲	ست
۱۲۳	درسنامه (۹): ارزن Millet
۱۲۳	انواع ارزن
۱۲۴	خصوصیات گیاهشناسی
۱۲۴	اکولوژی
۱۲۵	درسنامه (۱۰): تریته
۱۲۵	تاریخچه پیدایش تریته
۱۲۵	طبقه‌بندی
۱۲۵	گیاهشناسی
۱۲۶	اکولوژی
۱۲۶	خصوصیات زراعی
۱۲۶	کیفیت و موارد مصرف
	فصل سوم: «گیاها»
۱۲۸	درسنامه (۱): بادام زمینی Groundnut or Peanut
۱۲۸	خصوصیات گیاهشناسی
۱۳۰	اکولوژی
۱۳۰	خاک مناسب
۱۳۱	ارقام زراعی بادام زمینی
۱۳۱	تناوب زراعی
۱۳۱	مواد غذایی مورد نیاز
۱۳۱	کاشت
۱۳۲	برداشت
۱۳۳	موارد استفاده

مدرسین شریف

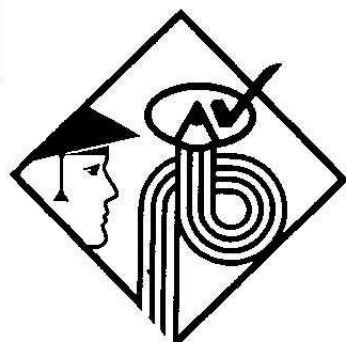
۱۳۳	درسنامه (۲): کلزا Rapeseed
۱۳۳	خصوصیات گیاهشناسی
۱۳۳	ارقام زراعی
۱۳۳	اکولوژی
۱۳۴	خاک مناسب
۱۳۵	مواد غذایی مورد نیاز
۱۳۵	کاشت
۱۳۵	آبیاری
۱۳۶	علف‌های هرز
۱۳۶	برداشت
۱۳۶	موارد استفاده
۱۳۸	درسنامه (۳): آفتابگردان Sunflower
۱۳۸	خصوصیات گیاهشناسی
۱۳۹	اکولوژی
۱۳۹	خاک مناسب
۱۳۹	تناوب زراعی
۱۳۹	کاشت
۱۴۰	برداشت
۱۴۰	موارد استفاده
۱۴۲	درسنامه (۴): کلرنک Safflower
۱۴۲	مراحل نمو
۱۴۳	اکولوژی
۱۴۳	خاک مناسب
۱۴۳	تناوب زراعی
۱۴۳	کاشت
۱۴۴	آبیاری
۱۴۴	برداشت
۱۴۴	موارد استفاده
۱۴۵	درسنامه (۵): لوبیا روغنی Soybean
۱۴۵	خصوصیات گیاهشناسی
۱۴۵	مراحل نمو
۱۴۵	اکولوژی
۱۴۶	خاک مناسب
۱۴۶	تناوب زراعی
۱۴۶	کاشت
۱۴۶	آبیاری
۱۴۶	علف‌های هرز
۱۴۷	برداشت
۱۴۷	موارد استفاده

مدرسین شریف

صفحه	عنوان
۱۴۸	درسنامه (۶): کنجد Sesame
۱۴۸	خصوصیات گیاهشناسی
۱۴۸	اکولوژی
۱۴۹	خاک مناسب
۱۴۹	کاشت
۱۴۹	آبیاری
۱۴۹	برداشت
۱۴۹	موارد استفاده
۱۵۰	درسنامه (۷): پنبه Cotton
۱۵۰	خصوصیات گیاهشناسی
۱۵۰	طبقه‌بندی پنبه
۱۵۱	اکولوژی
۱۵۲	خاک مناسب
۱۵۲	شرایط انتخاب پنبه برای کاشت
۱۵۲	تناوب زراعی
۱۵۲	آمادگی بذر برای کاشت
۱۵۳	روش‌های مختلف لینترگیری
۱۵۳	مواد غذایی مورد نیاز
۱۵۳	آبیاری
۱۵۴	کاشت
۱۵۵	جمعیت گیاهی
۱۵۶	داشت
۱۵۶	مبارزه با علف‌های هرز
۱۵۶	مبارزه با آفات و بیماری‌ها
۱۵۶	برداشت
۱۵۷	طول الیاف
۱۵۷	لطافت
۱۵۷	استحکام
۱۵۸	درسنامه (۸): بزرک و کتان
۱۵۸	خصوصیات گیاهشناسی
۱۵۸	اکولوژی
۱۵۸	خاک مناسب
۱۵۸	تناوب زراعی
۱۵۹	کشت بزرک و کتان
۱۶۰	درسنامه (۹): کنف Kenaf
۱۶۰	خصوصیات گیاهشناسی
۱۶۰	اکولوژی
۱۶۰	تناوب زراعی
۱۶۰	برداشت

مدرسان شریف

۱۶۱	درسنامه (۱۰): چغندر قند Sugar beat
۱۶۱	خصوصیات گیاه شناسی
۱۶۱	طبقه بندی چغندر قند
۱۶۲	ارقام زراعی چغندر قند
۱۶۳	انواع بذر چغندر قند
۱۶۳	اکولوژی
۱۶۴	خاک مناسب
۱۶۵	تناوب زراعی
۱۶۵	مواد غذایی مورد نیاز چغندر قند
۱۶۵	کاشت
۱۶۶	دوره رشد و نمو چغندر قند
۱۶۷	آبیاری
۱۶۷	تنک کردن
۱۶۷	تراکم گیاهی
۱۶۷	بارزه با علف های هرز
۱۶۸	برداشت
۱۷۰	درسنامه (۱۱): نیشکر Sugar cane
۱۷۰	خصوصیات گیاه شناسی
۱۷۱	اکولوژی
۱۷۲	خاک مناسب
۱۷۲	مواد غذایی
۱۷۲	کاشت
۱۷۳	برداشت
۱۷۴	درسنامه (۱۲): سیب زمینی
۱۷۴	خصوصیات گیاه شناسی
۱۷۴	غده بندی
۱۷۴	سازگاری
۱۷۵	ارقام
۱۷۵	تناوب زراعی
۱۷۶	کاشت سیب زمینی
۱۷۸	درسنامه (۱۳): توتون
۱۷۸	خصوصیات گیاهی
۱۷۸	اکولوژی
۱۷۸	تناوب زراعی
۱۷۹	کاشت توتون
۱۷۹	آبیاری
۱۷۹	علف های هرز
۱۸۰	برداشت
۱۸۰	موارد استفاده، آماده سازی و ذخیره توتون

مدرسین شریف

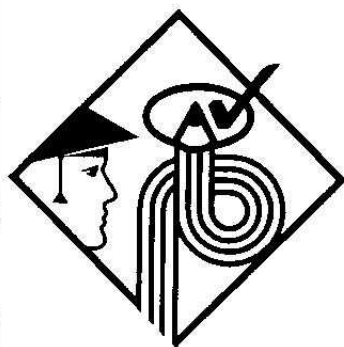
فصل چهارم: «گیاهان علوفه‌ای»

۱۸۴	درسنامه (۱): معرفی گیاهان علوفه‌ای
۱۸۴	نباتات علوفه‌ای از نظر نوع استفاده
۱۸۵	تقسیم‌بندی گیاهان علوفه‌ای از نظر کشت
۱۸۶	تقسیم‌بندی گیاهان علوفه‌ای از نظر هدف تولید و موارد استفاده
۱۸۶	ترکیبات و ارزش غذایی نباتات علوفه‌ای
۱۸۸	گره‌های باکتری گیاهان لگومینوز
۱۹۰	درسنامه (۲): یونجه <i>Medicago sativa L</i>
۱۹۰	خصوصیات گیاه‌شناسی
۱۹۱	زراعت و مدیریت یونجه
۱۹۲	طبقه‌بندی یونجه
۱۹۳	علف‌های هرز یونجه
۱۹۳	آفات یونجه
۱۹۴	بافت یونجه
۱۹۶	درسنامه (۳): اسپرس <i>Onobrychis viciaefolia scop</i>
۱۹۶	خصوصیات گیاه‌شناسی
۱۹۶	ارزش غذایی اسپرس
۱۹۷	انواع گونه‌ها
۱۹۷	زراعت و مدیریت اسپرس
۱۹۹	درسنامه (۴): شبدر
۱۹۹	شبدر قرمز <i>Trifolium</i>
۱۹۹	شبدر سفید <i>Trifolium</i>
۲۰۱	شبدر شیرین <i>Melilotus</i>
۲۰۲	شبدر برسیم <i>Trifolium alexandrium</i>
۲۰۳	درسنامه (۵): ماشک گل‌خوشه‌ای <i>Vicia sativa L</i>
۲۰۳	خصوصیات گیاه‌شناسی
۲۰۳	زراعت و مدیریت ماشک گل‌خوشه‌ای

فصل پنجم: «دیم‌کاری»

۲۰۵	درسنامه (۱): مفهوم دیم‌کاری
۲۰۹	درسنامه (۲): تأثیر عوامل اقلیمی در زراعت دیم
۲۰۹	باران یا Rain یا Precipitation
۲۱۰	شبنم Dew
۲۱۰	مه یا Fog یا Mist
۲۱۱	رطوبت نسبی
۲۱۱	نور
۲۱۱	حرارت
۲۱۲	باد

مدرسان شریف

۲۱۲	تبخیر و تعرق در دیم کاری
۲۱۴	رابطه بین ET و PET در گیاهان
۲۱۴	عوامل مؤثر بر تبخیر و تعرق
۲۱۶	درسنامه (۳): خصوصیات خاک‌های مناطق خشک و نیمه خشک
۲۱۷	درسنامه (۴): حفاظت آب
۲۱۷	ذخیره و افزایش رطوبت در خاک
۲۱۸	افزایش سرعت نفوذ یا نفوذپذیری
۲۲۰	مصرف آب در گیاهان دیم
۲۲۱	آیش Fallow
۲۲۳	درسنامه (۵): صفات مطلوب در ارقام دیم
۲۲۵	درسنامه (۶): میزان بذر مصرفی یا تراکم گیاه در دیمزارها
۲۲۵	کود در زراعت دیم
۲۲۷	درسنامه (۷): تناوب در دیم کاری
۲۲۷	مزایای تناوب زراعی صحیح
۲۲۸	اصول فنی تناوب زراعی
۲۲۸	تجربیات جدید در مورد تناوب
۲۳۰	درسنامه (۸): دوات و ماشین آلات مربوط به دیم کاری
	فصل ششم: «حبوبات»
۲۳۲	درسنامه (۱): لوبیا
۲۳۲	لوبیا سبز <i>Phaseolus vulgaris</i> L.
۲۳۴	لوبیا چیتی (<i>Phaseolus vulgaris</i> var.)
۲۳۴	لوبیا چشم‌بلبلی <i>Vigna sinensis</i>
۲۳۵	لوبیا سفید (<i>Phaseolus lunatus</i> L.)
۲۳۶	لوبیا قرمز (<i>Phaseolus calcaratus</i>)
۲۳۷	درسنامه (۲): عدس، دال عدس (<i>Cicer arietinum</i>)
۲۴۰	درسنامه (۳): نخود، نخود سبز، نخود زراعی (<i>Cicer arietinum</i>)
۲۴۰	خصوصیات مورفولوژیکی
۲۴۰	خصوصیات اکولوژیکی
۲۴۲	نخود فرنگی (<i>Pisum Sativum</i> L.)
۲۴۳	درسنامه (۴): باقلا (<i>Vicia faba</i>)
۲۴۵	سؤالات آزمون سراسری - دکتری ۹۸
۲۴۷	پاسخنامه آزمون سراسری - دکتری ۹۸
۲۴۹	سؤالات آزمون سراسری - ارشد ۹۸
۲۵۱	پاسخنامه آزمون سراسری - ارشد ۹۸
۲۵۴	منابع و مراجع

مدرسای شریف

